

Toimeksianto

2022-01-18

VN/1004/2022
VN/1004/2022-TEM-1

Huoltovarmuuskeskus

Sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön yhteinen toimeksianto Huoltovarmuuskeskukselle eräiden Covid-19-viruksen johdosta tarpeellisten materiaalien hankkimiseksi

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) esittävät Huoltovarmuuskeskukselle (HVK) koululaisten Covid-19 testaamiseen tarkoitettujen ns. kotitestien hankintaa ja niiden logistiikasta huolehtimista perusopetusta, lisäopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta järjestäville kunnille, kuntayhtymille, yksityisille ja valtion laitoksille.

Kotitestausta on osa koronaministerityöryhmän kokouksessa 7.1.2022 tehtyjä linjauksia kansallisen hätäjarrumekanismien tehostetoimista. Hätäjarrumekanismista on tehty VNpp 9.10.2021 sekä testausstrategia päivitetty 10.1.2021 ja siinä todettu testauksen laajentaminen pikatesteillä työpaikoille ja oppilaitoksiin. Nopeasti heikentyvässä epidemiatilanteessa hankintoihin tulee ryhtyä viivytyksettä.

Laki huoltovarmuuden turvaamisesta (1390/1992) määrittää poikkeusolojen ja niihin verrattavissa olevien vakavien häiriöiden varalta tarpeellisista huoltovarmuuden kannalta välttämättömistä taloudellisista toiminnoista ja niihin liittyvistä järjestelmistä.

Huoltovarmuuskeskuksen tehtävänä on kehittää ja ylläpitää huoltovarmuutta. Keskuksen ohjaus ja valvonta kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle. Huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa Huoltovarmuuskeskukselle on säädetty nimenomaisia tehtäviä. Tämän toimeksiannon hankintatehtävää ei nimenomaisesti määritellä edellä mainitussa laissa Huoltovarmuuskeskuksen tehtäväksi, vaan se on toteutettavissa Huoltovarmuuskeskuksen yleisten tehtävien ja toimialan puitteissa samalla tavalla kuin suojainvälinehankintoja on toteutettu sosiaali- ja terveysministeriön tukipyyntöjen perusteella. Myös suojainvälinehankintojen kohdalla tehtävä annettiin Huoltovarmuuskeskukselle sosiaali- ja terveysministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön yhteisellä ohjauskirjeellä keväällä 2020.

Huoltovarmuuskeskus on toteuttanut koronapandemian aikana mittavia suojainvälinehankintoja tukipyyntöjen perusteella, ja näin Huoltovarmuuskeskukselle on syntynyt hankinnoissa vaadittavaa osaamista.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Tarve hankkia kotona suoritettavia koronatestejä

Koulujen ja oppilaitosten kotitestausta on osa koronaministeriryhmän kokouksessa 7.1.2022 tehtyjä linjauksia kansallisen hätäjarrumekanismien tehostetoimista. Tämänhetkisessä pandemiatilanteessa on välttämätöntä pystyä nopeasti hankkimaan kotona käytettäviä koronatestejä, joita voidaan hyödyntää tukemaan terveysturvallisuuden toteutumista oppilaitoksissa.

Hankintakohteen määrittely ja rahoitus

Omaehtoiseen koronaviruksen kotitestaukseen tarkoitettuja testejä esitetään hankittavaksi vähintään kuusi miljoonaa kappaletta. Hankintojen kokonaiskustannus saa olla korkeintaan 10 miljoonaa euroa sisältäen logistiikan. Kyseisten testien hankinnassa tulee huomioida, että ne tulevat ensisijaisesti perusopetuksen, lukioiden ja ammattioppilaitosten käyttöön. Sosiaali- ja terveysministeriö, THL ja Fimea antavat Huoltovarmuuskeskukselle tarvittavan tuen hankinnan yksityiskohtaisessa määrittelyssä (esim. hankittavien testien käyttötarkoitus ja soveltuvuus).

Kotitestien logistiikka esitetään Huoltovarmuuskeskuksen järjestettäväksi kuntien ja kuntayhtymien ilmoittamaan yhteyspisteeseen, josta kunkin alueen edellä mainitut kunnalliset, yksityisen ja valtion toimijat hoitavat logistiikan edelleen toimipisteisiinsä.

Rahoitusta kotitestien hankintaan ja logistiikasta aiheutuviin kustannuksiin ei vielä ole. Järjestely toteutetaan Huoltovarmuuskeskuksen osalta kustannusneutraalisti. Huoltovarmuuskeskukselle korvataan toimeksiannosta syntyneet kustannukset täysimääräisesti. Koronaministeriryhmä puolsi 14.1.2022 kokouksessaan 3.2.2022 eduskunnalle annettavan lisätalousarvioesityksen valmisteluun liittyen kirjausta, jonka mukaan em. lisätalousarvioesityksen valmistelussa varaudutaan myös mahdollisten uusien Covid-19 rokotteiden ja/tai tehosteannosten hankintaan sekä korvauksiin Huoltovarmuuskeskukselle.

Testien hankkiminen tulee toteuttaa toimitusvarmasti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti ja noudattaen voimassa olevaa hankintoja koskevaa sääntelyä.

Huoltovarmuuskeskukselle annettava toimeksianto

Sosiaali- ja terveysministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö antavat Huoltovarmuuskeskukselle tehtäväksi hankkia koronatestejä tässä ohjauskirjeessä määriteltävällä tavalla. Toimeksiannon lähtökohtana on, että Huoltovarmuuskeskus tekee ensimmäisten testien hankinnat, jonka jälkeen voidaan siirtyä kuntien toteuttamien kotitestien hankintoihin. Toimeksianto on tilapäinen ja ajallisesti rajattu.

Tehtävän siirtymisestä lopulliselle vastuutaholle keskustellaan mahdollisimman pian sosiaali- ja terveysministeriön, Huoltovarmuuskeskuksen sekä muiden asiassa toimivaltaisten ministeriöiden kesken.

Huoltovarmuuskeskuksen toteuttamat hankinnat todetaan vallitsevassa pandemiatilanteessa nopeimmaksi ja tehokkaimmaksi tavaksi toteuttaa ensimmäiset hankinnat.

Huoltovarmuuskeskus vastaa hankintojen toteuttamisesta voimassa olevien säännösten ja omien sisäisten määräystensä ja ohjeidensa mukaisesti. Ministeriöt kuitenkin painottavat yhteistyön tärkeyttä ja poikkeuksellista, Huoltovarmuuskeskuksesta riippumatonta kiireellisyyttä.

Ministeriöt tunnistavat toimeksiantoon liittyvät riskit, joista merkittävimpiä ovat vaikeasta markkinatilanteesta johtuvat saatavuuteen liittyvät riskit, toimitusaikojen toteutumiseen liittyvät riskit ja logistiikan järjestelyihin liittyvät riskit. Lisäksi riskinä tunnistetaan yleisesti vallitseva vaikea pandemiatilanne, jonka vaikutuksia toimeksiannon toteuttamiseen on vaikea arvioida.

Mikäli Huoltovarmuuskeskus havaitsee toimeksiannon toteutukseen liittyviä riskejä, tulee Huoltovarmuuskeskuksen informoida näistä ministeriöitä. Huoltovarmuuskeskus vastaa vain oman toimintansa vaikutuksista riskien muodostumiseen ja realisoitumiseen liittyen.

Kirsi Varhila
Kansliapäällikkö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Raimo Luoma
Kansliapäällikkö
Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/1004/2022-TEM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: